

**Colegiul Disciplinar de pe lângă Consiliul
Superior al Magistraturii**

H O T Ă R Ă R E

01 aprilie 2022
nr. 74/5

mun. Chișinău

Completul de Examinare a Contestațiilor nr. 2 al Colegiului Disciplinar de pe lângă Consiliul Superior al Magistraturii în componență:

Președinte
Membrii

Igor Mânăscuță
Iurie Cotruță
Angela Otean

examinând contestația cet. Simion Gavril împotriva Deciziei Inspecției judiciare nr. 47s-54p/m din 11 februarie 2022, emise pe marginea sesizării depuse la 13 ianuarie 2022 asupra acțiunilor judecătorului Cuculescu Veronica de la Judecătoria Orhei (sediul Rezina),

C O N S T A T Ă :

Argumentele sesizării

La data de 13 februarie 2022, secretariatul Consiliului Superior al Magistraturii a înregistrat sesizarea et. Gavril Simon, prin care invocă pretense acțiuni ilegale ale judecătorului Veronica Cuculescu de la Judecătoria Orhei, sediul Rezina la examinarea cauzei nr. 21-6/2020.

Prin dispoziția inspectorului-judecător principal din 17 ianuarie 2022 sesizarea a fost repartizată pentru examinare inspectorului-judecător Natalia Paustovscaia.

Autorul sesizării informează că la data de 24.02.2020, a depus în instanța de judecată cerere privind reducerea pedepsei în temeiul adoptării Legii nr. 163 din 20.07.2017, care are efect retroactiv.

Menționează că, în argumentarea cererii a făcut trimitere la legislația națională, la decizii a Curții Constituționale precum și la decizia Curții Supreme de Justiție din 17 decembrie 2020, prin care a fost admis recursul în interesul legii depus de Procurorul General d-1 Alexandr Stoianoglo.

Indică autorul sesizării că cererea a fost admisă parțial, judecătorul Veronica Cuculescu respins nemotivat cererea în partea ce ține de aplicarea retroactivă a legii.

Remarcă subsemnatul că, judecătorul a considerat că e posibilă aplicarea art.39 Cod penal în redacția 1961, cu toate că Curtea Supremă de Justiție a stabilit expres că urmează a fi aplicate întocmai și în consecutivitate regulile prevăzute la art.70 alin.(3¹), art.84 alin.(1) și art.85 alin.(1) Cod penal, în raport cu prevederile art.10 și 10¹ Cod penal.

Autorul sesizării expune dezacord cu încheierea din 25 februarie 2021, emisă de judecătorul Cuculescu Veronica. Consideră că încheierea este una vădit ilegală, pronunțată cu încălcarea normelor imperative a legislației, prin care i-au fost încălcate drepturile fundamentale garantate de Constituția Republicii Moldova și de tratatele internaționale, în special art. 6 CEDO

Describe că, ulterior Curtea de Apel Chișinău a admis recursul subsemnatului, a casat integral încheierea din 25.02.2021 și a trimis cauza la o nouă rejudecare în instanța de fond.

Necesar de menționat faptul că la 16 decembrie 2021, Colegiul Penal a Curții de Apel Chișinău a admis recursurile și a casat încheierile judecătorești Cuculescu Veronica în privința încă a doi condamnați, Salagor Ion și Guțu Veaceslav, care s-au adresat cereri similare în judecătoria Orhei sediul Rezina și care au fost neîntemeiat respinse.

✓

Solicită să fie trasă la răspundere disciplinară judecătorului Cuculescu Veronica de la Judecătoria Orhei sediul Rezina.

Poziția Inspecției Judiciare

În conformitate cu prevederile art. 23 alin. (1) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, verificarea sesizării reprezintă etapa în cadrul căreia se stabilesc faptele imputate judecătorului și consecințele acestora, circumstanțele în care au fost comise, precum și orice alte date concludente din care să se poată stabili existența sau inexistența elementelor abaterii disciplinare. Verificarea sesizării se efectuează de către inspectorii-judecători în termen de cel mult 20 de zile lucrătoare de la data înregistrării sesizării. Termenul de verificare a sesizării poate fi prelungit de inspectorul principal cu cel mult 15 zile, la cererea inspectorului-judecător care verifică sesizarea, dacă există motive întemeiate care justifică prelungirea termenului.

Art. 4 alin. (1) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor enumeră în mod exhaustiv faptele/acțiunile, care pot constitui temei de abateri disciplinare în privința judecătorilor.

Autorul sesizării indică ca temei pentru tragerea la răspundere disciplinară a judecătorului Veronica Cuculescu de la Judecătoria Orhei, sediul Rezina prevederile lit. b) și i) alin. (1) ale art. 4 din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor nr. 178 din 25.07.2014.

Verificând argumentele expuse în sesizare și potrivit informației extrase din Programul integrat de gestionare a dosarelor se atestă următoarele.

La data de 24 februarie 2020 în adresa Judecătoriei Orhei, sediul Rezina a parvenit cererea condamnatului Gavril Simion privind reducerea pedepsei în temeiul adoptării Legii nr.163 din 20 iulie 2017, care are efect retroactiv.

Astfel, prin încheierea Judecătoriei Orhei, sediul Rezina din 25 februarie 2021 nr.21r-464/21, a fost admisă din alte motive cererea condamnatului Gavril Simion privind aplicarea legii care are efect retroactiv. Instanța a dispus că, acțiunile lui Gavril Simion se recalifică: - din prevederile art.88 pct.1,4,6,7 Cod penal (red.1961) în cele ale art. 145 alin. (2) lit. b), g), j), k) Cod penal (în red. 2002), cu menținerea pedepsei detențiune pe viață; din prevederile art.121 alin. (2) pct.1),2),3),6) Cod penal (red.1961) în cele ale art. 188 alin. (3) lit. c) Cod penal (în red. 2002) cu menținerea pedepsei 12 ani închisoare. În temeiul art. 39 alin.(1) Cod penal (red.1961), pentru concurs de infracțiuni, prin absorbirea pedepsei mai ușoare de pedeapsa mai gravă, lui Gavril Simion s-a stabilit pedeapsa definitivă – detențiune pe viață, cu executarea în penitenciar de tip închis.

Nefiind de acord cu încheierea primei instanțe, condamnatul GAVRIL Simion a declarat recurs prin care își exprimă dezacordul cu soluția instanței de fond invocând netemeinicia acesteia, menționând că rigorile art. 70 alin. (31) CP sunt aplicabile prin prisma art. 10 și 101 CP.

Ulterior, prin decizia irevocabilă a Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 16 decembrie 2021 nr.21r-464/21, s-a dispus admiterea recursului condamnatului Gavril Simion, casarea încheierii Judecătoriei Orhei, sediul Rezina din 25.02.2021 și trimiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

Din informațiile extrase din Programul integrat de gestionare a dosarelor urmează că, la 27 ianuarie 2022, cauza vizată a fost expediată în Judecătoria Orhei, sediul Rezina pentru rejudecare în alt complet de judecată.

Astfel, cauza urmează a fi rejudecată de către Judecătoria Orhei, sediul Rezina și despre data ședinței de judecată, autorul sesizării urmează să fie informat, și reieșind din prevederile art.

13 alin. (1) din Legea privind organizarea judecătorească, *imixtiunea în înfăptuirea justiției este interzisă.*

Potrivit principiilor generale, nimeni, în afara instanțelor judecătorești, în ordinea și procedura stabilită de atac, nu este în drept să se implice în examinarea cauzelor la instanțele judecătorești competente sau *să se expună asupra legalității și temeiniciei actelor judecătorești emise.* Or, independența judecătorului este o premisă a statului de drept și o garanție fundamentală a unei judecăți corecte, ceea ce presupune că nimeni nu poate interveni în deciziile și modul de gândire ale unui judecător, decât prin procedurile judiciare stabilite.

Autorul sesizării consideră ca fiind ilegală încheierea Judecătoriei Orhei, sediul Rezina nr. 21-6/20 din 25 februarie 2021, emisă de judecătorul Veronica Cuculescu de la Judecătoria Orhei, sediul Rezina, expune dezacord cu pedeapsa stabilită definitivă – detențiune pe viață, cu executarea în penitenciar de tip închis, invocând pretinse încălcări ale normelor legale.

Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău a reținut că, *instanța de fond eronat a conchis că, în privința condamnatului Gavril Simion nu sunt aplicabile prevederile art. 10 și 101 CP, deoarece nu a ținut cont de modificările operate la art. 70 alin. (31), art. 84 alin. (1) și art. 85 alin. (1) Cod penal, în raport cu prevederile art. 10 și 101 Cod penal.*

Colegiul penal a mai reținut, că erorile indicate mai sus, *nu dau posibilitate instanței de recurs de a examina cazul dat fără a întoarce dosarul la o nouă examinare.*

Deci, faptul că instanța de recurs a casat și a dispus rejudecarea acțiunii în același complet de judecată, nu indică asupra încălcării a careva norme legale de către judecătorul Veronica Cuculescu. La caz, se reține o interpretare eronată a normelor legale de către instanțele de judecată, fapt ce nu implică răspunderea disciplinară a judecătorului.

Or, potrivit art. 1 alin. (4) din Legea cu privire la statutul judecătorului, judecătorii iau decizii în mod independent și imparțial și acționează fără niciun fel de restricții, influențe, presiuni, amenințări sau intervenții, directe sau indirecte, din partea oricărei autorități, inclusiv judiciare.

Totodată, din decizia instanței de recurs nu rezultă aplicarea în mod intenționat sau din neglijență gravă a legislației de către judecătorul Veronica Cuculescu la adoptarea încheierii din 25 februarie 2021, ce ar fi dus la încălcarea drepturilor autorului sesizării. Or, verificarea legalității și temeiniciei actelor judecătorești ale instanțelor inferioare de către instanțele ierarhic superioare, inclusiv cu anularea acestora, remiterea la rejudecare sau adoptarea unor noi hotărâri, este un proces judiciar în conformitate cu legea, care asigură atât independența judecătorilor, ca exponenți ai puterii judiciare, cât și dreptul la un proces echitabil al justițiabililor.

Curtea Constituțională prin mai multe hotărâri ale sale a subliniat, că independența judecătorului este o premisă a statului de drept și o garanție fundamentală a unei judecăți corecte, ceea ce presupune că nimeni nu poate interveni în deciziile și modul de gândire ale unui judecător, decât prin procedurile judiciare stabilite și că un judecător nu poate fi tras la răspundere disciplinară numai pentru interpretarea neuniformă a legislației, prin aceasta fiind încălcate drepturile judecătorului de a gândi liber, de a trata legea diferit, deoarece judecătorul are obligația de a se conduce de normele de drept, determinînd mai întîi de toate legalitatea actului juridic, în baza căruia se va rezolva litigiul.

La caz, judecătorul a apreciat probele din dosar la intima convingere și a adoptat soluția respectivă, care nu poate fi considerate ca fiind adoptată intenționat sau din neglijență gravă, sau care i-au încălcat drepturile fundamentale ale autorului sesizării.

Mai mult, dezacordul autorului sesizării cu încheierea din 25 februarie 2021, emisă de judecătorul Veronica Cuculescu, fac parte din aspectele procedurale, care au constituit subiect de examinare în instanța de recurs și ca consecință, a fost casată cu remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

Respectiv, autorul sesizării a fost repus în drepturi prin însăși admiterea cererii de recurs, anularea integrală încheierii din 25 februarie 2021 a Judecătorei Orhei, sediul Rezina, pentru rejudecare, în alt complet de judecată. Prin urmare, dreptul de acces liber la justiție i-a fost asigurat autorului sesizării.

Este de notat că, admiterea sau respingerea acțiunii se atribuie la aspecte de procedură, care vin să asigure respectarea drepturilor părților la proces. Anularea sau modificarea hotărârii judecătorești atrage răspundere în condițiile Legii nr. 178 din 25 iulie 2014 cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, dacă judecătorul care a pronunțat-o a încălcat legea intenționat sau ca urmare a unei neglijențe grave.

În același context, în temeiul Avizului nr. 3 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE) și altor acte normative, doar instanța de judecată poate aprecia dacă judecătorul a aplicat neuniform legislația în mod intenționat sau din neglijență gravă și că pentru a aprecia acțiunile judecătorului privind interpretarea sau aplicarea neuniformă a legislației, trebuie să se țină cont și de raportul rezonabil de proporționalitate între mijloacele folosite și scopul urmărit și că doar în cazul anulării hotărârii judecătorești defectuoase și constatării faptului că la examinarea cauzei judecătorul, intenționat sau din neglijență gravă, a interpretat sau a aplicat neuniform legislația, sancțiunea disciplinară va fi aplicată judecătorului.

Reieșind din prevederile art. 21 alin. (1) din Legea cu privire la statutul judecătorului, judecătorii poartă răspundere disciplinară în modul stabilit de Legea nr. 178 din 25 iulie 2014 cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor.

Art. 4¹ din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor dezvoltă noțiunile de abatere disciplinară săvârșită prin intenție sau prin neglijență gravă.

Astfel, pot intra în sfera răspunderii disciplinare numai acele încălcări ale normelor de drept material și procedural care pun în discuție valabilitatea actelor întocmite de judecător, pentru care lipsa de previziune manifestată de judecător trebuie să fie inexplicabilă din punctul de vedere a unui profesionist în domeniu dreptului.

Noțiunea de abatere disciplinară săvârșită cu intenție, prezumă că judecătorul încalcă conștient norme de drept material sau procesual, iar noțiunea de neglijență gravă, este considerată aplicabilă atunci când judecătorul a admis o încălcare a unor norme de drept material sau procesual fără a-și da seama de o eventuală consecință prejudiciabilă a acțiunii sau inacțiunii sale, deși putea și trebuia să o prevadă. Deci, nu orice eroare, fie ea gravă, poate face obiectul unei sancțiuni disciplinare.

La caz, autorul sesizării vizează aspecte procedurale și de interpretare a normelor legale, care nu țin de competența Inspecției judiciare. Or, o eventuală apreciere a corectitudinii aplicării normelor legale invocate de autorii sesizării automat ar duce la aprecierea temeiniciei și legalității actelor judecătorești emise de magistrat, fapt ce excede competența Inspecției judiciare. Prin urmare, Inspecția judiciară, ca organ specializat al Consiliului Superior al Magistraturii intervine la examinarea sesizării doar în limitele competenței ce îi revine, fără a interveni în procesul de îndeplinire a justiției și fără a-și aroga atribuțiile organului de îndeplinire a justiției.

În conformitate cu prevederile art. 23 alin. (1¹) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, dacă nu se întrunesc elementele constitutive ale abaterii disciplinare sau faptele invocate în sesizare nu se confirmă prin probele administrate în procesul verificării prealabile, inspectorul-judecător căruia i-a fost repartizată sesizarea, printr-o decizie motivată, respinge sesizarea ca fiind neîntemeiată.

Ca rezultat al verificării argumentelor invocate în sesizare și din probele administrate, se constată că faptele expuse în sesizare nu întrunesc elementele constitutive ale abaterii disciplinare, nefiind stabilite careva temeiuri rezonabile, care ar demonstra comiterea de către judecătorului Veronica Cuculescu de la Judecătoria Orhei, sediul Rezina a abaterii disciplinare,

prevăzute de art. 4 alin. (1) lit. b) și i) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, motiv din care sesizarea urmează a fi respinsă ca neîntemeiată.

Luând în considerație cele expuse și conducându-mă de prevederile art. 23 alin. (1) și (1¹) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor,

Argumentele contestației

Nefiind de acord cu decizia Inspecției judiciare nr. 47s-54p/m din 11 februarie asupra acțiunilor judecătorului Cuculescu Veronica de la Judecătoria Orhei (sediul central), petiționarul a contestat decizia.

Aprecierea Completului de Examinare a Contestațiilor

Art. 4 alin. (1) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor stabilește în mod exhaustiv faptele/acțiunile, care pot constitui temei de abateri disciplinare în privința judecătorilor.

Examinând argumentele expuse în sesizare, constatările inspectorului-judecător, Completul de Examinare a Contestațiilor constată că, circumstanțele stabilite înlătură elementele constitutive a abaterilor prevăzute de art. 4 alin. (1) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor și, ca urmare, acțiunile invocate în sesizare nu cad sub incidența de abateri disciplinare prevăzute din lege.

În conformitate cu prevederile art. 18, 27-29 din Legea nr. 178 din 25.07.2014 cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, Completul de Examinare a Contestațiilor al Colegiului Disciplinar,

H O T Ă R Ă Ș T E:

1. Se respinge contestația cet. Simion Gavril împotriva Deciziei Inspecției judiciare nr. 47s-54p/m din 11 februarie 2022, emise pe marginea sesizării depuse la 13 ianuarie 2022 asupra acțiunilor judecătorului Cuculescu Veronica de la Judecătoria Orhei (sediul Rezina).

2. Hotărârea este definitivă.

3. Hotărârea se expediază părților și se publică pe pagina web a Consiliului Superior al Magistraturii (www.csm.md).

Președinte

/semnătura/

Igor Mânăscurtă

Membrii

/semnătura/

Iurie Cotruță

/semnătura/

Angela Otean